

รอยยิ้มแห่งชัยชนะ (ตัวเอง) พลังแห่งการร่วมสร้าง บทเรียนจากโครงการบ้านมั่นคงเขาน้อย พัทยา

เรื่อง วาทีณี กาญจนกุล

เรียบเรียง :รวิวรรณ วิลัยเลิศ/ ศิริพร ฉุนตุ

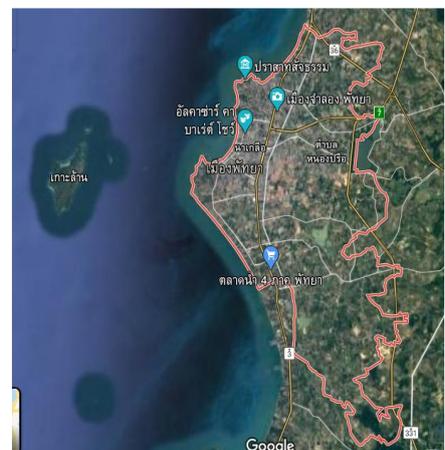

เคยได้ยินคำว่า "บ้านมั่นคง" ไหม? ฟังดูแล้วเหมือนเป็นคำที่เอาไว้ใช้เหน็บแนมโครงการที่ดูห่างไกลความจริง เป็นโครงการที่เหมือนจะดีแต่ทำไม่ได้จริง หรือเป็นเพียงแค่ความฝันที่จับต้องไม่ได้ แต่ในเมืองท่องเที่ยวที่สวยงามและคลาคล่ำไปด้วยผู้คนอย่างพัทยา ที่ใครๆ ก็ใฝ่ฝันอยากจะมาเยือน เบื้องหลังความศิวิไลซ์นั้น ยังมีผู้คนมากมายที่ไม่ได้มีชีวิตที่งดงามเหมือนภาพถ่าย พวกเขามีความฝันเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่... นั่นคือการมี "บ้าน" ที่มั่นคงเป็นของตัวเอง

เรื่องราวของ "สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเขาน้อยพัทยา จำกัด" จึงเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2552 ไม่ใช่ในฐานะโครงการขายฝันอย่างที่ใครบางคนเคยพูดถึง แต่เป็นการรวมตัวกันของคนธรรมดาจากหลากหลายชุมชน ที่มีความฝันเดียวกันและต้องการสร้าง "บ้านที่มั่นคง" ด้วยสองมือของพวกเขาเอง เป็นเรื่องความหวังและศรัทธา ของคนกลุ่มหนึ่งที่ตัดสินใจลุกขึ้นมาเปลี่ยนคำว่า "บ้านมั่นคง" ให้กลายเป็น "บ้านมั่นคง" ที่จับต้องได้จริง ด้วยพลังของความร่วมมือและความฝันที่ไม่อาจยอมแพ้

บริบทพื้นที่และสภาพปัญหาของชุมชน/ตำบล

เมืองพัทยา เป็นหนึ่งในเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลทางตะวันออกของอ่าวไทย ในเขตจังหวัดชลบุรี ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 150 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นเมืองเศรษฐกิจพิเศษที่เติบโตจากภาคการท่องเที่ยวเป็นหลัก และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับภูมิภาคตะวันออกของประเทศ จากบริบททางภูมิศาสตร์เมืองพัทยาตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเล ด้วยชายหาดที่ยาวต่อเนื่อง สิ่ง

อำนวยความสะดวกครบครัน และอยู่ใกล้สนามบินนานาชาติอู่ตะเภา รวมถึงท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง ทำให้การเข้าถึงจากทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นไปอย่างสะดวก นอกจากนี้ ยังอยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของรัฐบาลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ

ในด้านสังคมและวัฒนธรรม เมืองพัทยา มีประชากรทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาอยู่อาศัยหรือประกอบธุรกิจ ส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม อาหาร ภาษา และวิถีชีวิต ซึ่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของเมือง อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายนี้ก็มาพร้อมกับความท้าทายในการจัดการปัญหาสังคม เช่น ความเหลื่อมล้ำ ปัญหาแรงงานข้ามชาติ และความมั่นคงในพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ เมืองพัทยายังพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลัก ทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากจีน รัสเซีย และยุโรป ที่นิยมเดินทางมาพักผ่อนในช่วงฤดูหนาว อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาเศรษฐกิจแบบ “ฤดูการท่องเที่ยว” ก็ทำให้พัทยาเปราะบางต่อวิกฤต เช่น การระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลให้เศรษฐกิจท้องถิ่นหยุดชะงักอย่างรุนแรง นำไปสู่ความตระหนักในการพัฒนาพัทยาให้หลากหลายและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ในด้านสิ่งแวดล้อม พัทยาประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะ น้ำเสีย และการบุกรุกพื้นที่ชายฝั่งทะเลอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และภาพลักษณ์ของเมืองในสายตานักท่องเที่ยว ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจึงต้องร่วมมือกันในการวางแผนพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่ง

กล่าวโดยสรุป เมืองพัทยามีศักยภาพสูงในการเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของภูมิภาคตะวันออก แต่การพัฒนาในอนาคตจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบททั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

ปัญหาที่อยู่อาศัยในเมืองพัทยา: การจัดการเพื่อความมั่นคงของประชาชน

การสำรวจในเมืองพัทยานี้เผยให้เห็นว่าภายใต้ความเจริญรุ่งเรือง ยังมีผู้คนอีกมากมายที่ต้องใช้ชีวิตอยู่บนความเปราะบางของปัญหาที่อยู่อาศัย ทั้งการบุกรุกที่ดิน การถูกไล่รื้อ การอาศัยในชุมชนแออัด และการเช่าบ้านที่ไม่มั่นคง นี่คือนิวเคลียสที่กัดกินชีวิตของพวกเขาไปทีละน้อย ทำให้พวกเขาไม่มีที่ยืนที่มั่นคงและปลอดภัยในระยะยาว

แต่ในเมื่อมี "ปัญหา" ก็ต้องมี "การจัดการ" โครงการบ้านมั่นคงจึงเป็นการ "ลงมือทำ" เพื่อจัดการกับปัญหาเหล่านี้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือคนที่เดือดร้อนที่สุดก่อน เช่น คนที่บุกรุกที่ดินรัฐ หรือคนที่ต้องเช่าบ้านอยู่มานานโดยไม่มีทางไป

เรื่องนี้ไม่ใช่แค่การทำงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เป็นเรื่องของความร่วมมือ การรวมตัวกันของคนทีเดือดร้อนจากชุมชนต่างๆ เพื่อสร้าง "ความมั่นคง" ให้กับชีวิตตัวเอง ในการสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งให้กับเมืองพัทยา เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ และดูแล "คน" ที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนเมืองไปข้างหน้า เพื่อให้ทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมี “บ้านที่มากกว่าคำว่าบ้าน”

ที่อยู่อาศัยมีความมั่นคง และสอดคล้องการดูแลคนทุกช่วงวัย

จากการสำรวจชุมชนในเมืองพัทยาทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นด้านที่อยู่อาศัยในหลายๆ ชุมชน ซึ่งมีทั้งการบุกรุกที่ดินกรมเจ้าท่า ที่ดินสาธารณะไถ่รื้อ ปัญหาชุมชนแออัดที่เกิดจากการเช่าที่ดินของเอกชน การเช่าบ้านเพื่ออาศัย และปัญหาของเรื่องประชากรแฝงเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการจัดการเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่อาศัยให้เป็นระบบของประชาชนในท้องถิ่นเชิงบูรณาการ และให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของเมืองพัทยาให้มีความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัย มุ่งเน้นกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยและเดือดร้อนเร่งด่วน เช่น กลุ่มบุกรุกและไถ่รื้อ กลุ่มบ้านเช่าที่อาศัยอยู่มานาน และไม่มีแนวโน้มว่าจะย้ายกลับถิ่นฐานเดิม ด้วยระบบของโครงการบ้านมั่นคง โดยความช่วยเหลือจากเครือข่ายชุมชนภาคตะวันออกจึงทำให้เกิดการรวมตัวกันระหว่างผู้เดือดร้อนของชุมชนต่างๆ เพื่อรองรับการขยายตัวของประชากรและแก้ปัญหาเรื่องความไม่มั่นคงด้านที่อยู่อาศัย

ที่อยู่เดิมซึ่งมีสภาพน้ำท่วมขังและเป็นแหล่งรับน้ำ ทำให้ชีวิตประจำวันเต็มไปด้วยความยากลำบาก นอกจากนี้ยังเป็นชุมชนแออัดที่ขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งยังต้องเผชิญกับสถานะ "ผู้บุกรุก" ไม่ว่าจะบนที่ดินการรถไฟฯ หรือที่ดินของกรมเจ้าท่า หลายชีวิตต้องพบกับเหตุการณ์ไฟไหม้และคำสั่งไถ่รื้อ หรือแม้แต่ผู้ที่อาศัยในบ้านเช่าก็ต้องแบกรับภาระค่าเช่าที่ดินเอกชนที่สูงขึ้นเรื่อยๆ

ในปี พ.ศ. 2552 ความฝันที่จะมีบ้านที่มั่นคงได้เริ่มต้นขึ้นจากกลุ่มคนที่เชื่อมั่นในพลังของ "การออม" พวกเขาเริ่มรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นมา เพื่อออมสมทบที่ดินและบ้าน ซึ่งไม่ใช่เพื่อออมเงินอย่างเดียว แต่เพื่อสร้างความเข้าใจว่าเงินออมทุกบาททุกสตางค์ที่ใส่ลงไปคือรากฐานของบ้านในอนาคต

การทำความเข้าใจเรื่องนี้เป็นเหมือนกับการค่อยๆ รดน้ำลงบนเมล็ดพันธุ์แห่งความหวัง พวกเขาเรียนรู้เรื่องเงินสมทบเพื่อซื้อที่ดินและสร้างบ้าน จนในที่สุดก็ได้นำเสนอแผนการเพื่อขอสินเชื่อและจัดตั้ง "สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเขาน้อยพัทยา จำกัด" ขึ้นมาอย่างเป็นทางการ

การเดินทางที่เต็มไปด้วยความมุ่งมั่นนี้ได้ผลิตดอกออกผลในปี พ.ศ. 2554 โครงการบ้านมั่นคงเขาน้อยพัตยา ได้รับงบประมาณในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย จำนวน 304 ครัวเรือน งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยและสาธารณูปโภค 23,300,000 บาท และงบสินเชื่อ 84,520,857 บาท เพื่อดำเนินการปลูกสร้างบ้านในที่ดินเอกชน จำนวน 12 ไร่ 3 งาน 35 ตารางวา

เมื่อสินเชื่อได้รับการอนุมัติ และความฝันของสมาชิก 304 ครัวเรือนก็กลายเป็นความจริง มี "บ้าน" พร้อมกับ "ความมั่นคง" ในที่ดิน และ "ชีวิตใหม่" ของชุมชนเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนของลูกหลาน

ชุมชนบ้านมั่นคงเขาน้อย พวกเขาไม่ได้แค่สร้างบ้านของตัวเอง แต่ยังมองเห็น "เพื่อน" ที่ยังลำบากกว่า พวกเขาจึงเลือกที่จะแบ่งปันด้วยการบริจาคเงินคนละ 5,000 บาท จากสมาชิก 290 ครัวเรือนเพื่อสร้างบ้านให้กับผู้ด้อยโอกาสอีก 14 หลัง นี่คือนโยบายที่ชื่อว่า "โครงการเพื่อนช่วยเพื่อนไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง" เป็นการ "สร้างหัวใจ" ที่ยิ่งใหญ่

การเดินทางของชุมชนนี้ จึงเต็มไปด้วยเรื่องราวของการร่วมมือ จากขั้นตอนการเลือกซื้อที่ดิน ออกแบบบ้าน วางแผนระบบสาธารณูปโภค และกำหนดกติกาการอยู่ร่วมกัน ทุกๆ ก้าวที่เดินไปข้างหน้าคือการสร้างชุมชนให้มั่นคงและยั่งยืนอย่างแท้จริง และมันสอนให้เราเข้าใจว่า... บ้านที่มั่นคงเป็นบ้านที่เต็มไปด้วยการแบ่งปันและน้ำใจของคนที่อยู่ร่วมกัน

ที่ชุมชน บ้านมั่นคงเขาน้อยพัตยา ยังร่วมกันสร้าง ถนน ไฟฟ้า ส่องสว่าง นำมาซึ่งความปลอดภัย และ **ท่อระบายน้ำ** ที่จัดการกับน้ำท่วมได้อย่างเป็นระบบ

ลองนึกภาพ... ในทุกๆ เช้าที่ตื่นขึ้นมา คุณจะได้เห็น **พี่ฉักริมรั้ว** ที่ช่วยเติมเต็มพื้นที่ว่างเปล่าให้มีชีวิตชีวา และในยามบ่าย **ลูกหลาน** ก็มี **ลานกีฬา** ไว้สำหรับวิ่งเล่น และมี **ลานประชุม** ที่ทุกคนสามารถมาร่วมตัวกันเพื่อพูดคุยและสร้างอนาคต

"ชุมชนที่สะอาดหน้าบ้านน่ามอง" ที่ทุกคนต่างช่วยกันดูแลและภูมิใจในบ้านของตัวเอง นี่คือนบ้านที่มากกว่าคำว่าบ้าน เพราะมันคือพื้นที่ที่เต็มไปด้วยความอบอุ่น ความมั่นคง และความงดงามที่เกิดจากพลังของทุกคนในชุมชน

ระบบการออมและจัดสวัสดิการที่เหมาะสม

การรวมกลุ่มสู่การสร้างสหกรณ์ชุมชน ก่อนที่จะเกิดโครงการ บ้านมั่นคงเขาน้อย พัตยา ชุมชนต่างๆ ในเมืองพัตยาได้เริ่มต้นจากการรวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนร่วมกัน นี่คือนจุดเริ่มต้นของการสร้างความสามัคคีและกลไกการทำงานที่สำคัญของชุมชน

ในช่วงแรก กลุ่มชุมชนที่เดือดร้อนจาก 8 พื้นที่ทั่วเมืองพัทยา ได้ตัดสินใจรวมตัวกันเป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้มีอำนาจต่อรองและพลังขับเคลื่อนที่มากขึ้น จากนั้นได้มีการสำรวจข้อมูลเชิงลึกของผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนทั่วทั้งเมือง เพื่อระบุตัวตนและรับรองสิทธิสมาชิกในชุมชนอย่างเป็นระบบ ทำให้มั่นใจได้ว่าทุกคนที่เดือดร้อนจะได้รับการช่วยเหลือ จากนั้น ชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มย่อย เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญที่สุดคือการริเริ่ม การออมเงิน เพื่อจัดตั้ง สหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเขาน้อยพัทยา จำกัด ซึ่งเป็นกลไกทางการเงินที่จะช่วยแก้ปัญหาให้คนในชุมชนได้ในระยะยาว การออมเงินนี้แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบหลัก ซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

กองทุนและเงินออมของชุมชนเขาน้อย ชุมชนบ้านมั่นคงเขาน้อย พัทยา ได้สร้างรากฐานที่แข็งแกร่ง รวมถึงด้านเศรษฐกิจและสวัสดิการสังคมผ่านระบบกองทุนและการออมที่หลากหลาย ซึ่งสะท้อนถึงความเข้าใจที่ลึกซึ้งว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนต้องเริ่มต้นจากการพึ่งพาตนเองของคนในชุมชน โดยปัจจุบัน ชุมชนได้มีการบริหารจัดการกองทุนและเงินออมหลัก ๆ ดังนี้

1. **กองทุนเพื่อการสะสมและการลงทุน** : มีการออมเงิน 2 ประเภท ได้แก่ **เงินออม 10%** วัตถุประสงค์หลักคือการสร้างวินัยทางการเงินและเป็นเงินสะสมของสมาชิก ปัจจุบันมีเงินออมรวม 211,963 บาท เงินจำนวนนี้เป็นเหมือนกระปุกออมสินของชุมชนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมี **กองทุนหุ้นเดือนละ 100 บาท** เป็นเงินสะสมระยะยาวของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนเงินที่สูงถึง 5,194,100 บาท กองทุนนี้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของสมาชิกในการสร้างความมั่นคงทางการเงินในอนาคต

2. **กองทุนสวัสดิการเพื่อความมั่นคงในชีวิต** : มีการจัดสวัสดิการ 2 ประเภท ได้แก่ **สวัสดิการวันละ 2 บาท** (1 บาทจากชุมชน และ 1 บาทจากเมืองพัทยา) กองทุนนี้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อดูแลสมาชิกในทุกช่วงชีวิตเพื่อช่วยเหลือในกรณี เกิด, แก่, เจ็บ, ตาย นอกจากนี้ยังครอบคลุมไปถึงการสนับสนุน ทุนการศึกษา สำหรับบุตรหลาน การมอบ ข้าวสารอาหารแห้ง และการจัดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เพื่อสร้างความผูกพันและแบ่งปันความสุขร่วมกัน ปัจจุบันมีเงินกองทุนรวม 81,226 บาท และ **ฅมาปนกิจศพละ 300 บาท** กองทุนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาภาระของครอบครัวสมาชิกในยามสูญเสีย โดยมีการเก็บเงินบริจาค 300 บาทต่อศพ ปัจจุบันมีเงินในกองทุนรวม 73,800 บาท ซึ่งช่วยให้สมาชิกไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่ายในพิธีศพของบุคคลอันเป็นที่รัก

3. **กองทุนเพื่อการขับเคลื่อนและช่วยเหลือสมาชิก** : มีที่มาจากเงิน 2 ประเภท คือ **สัจจะเดือนละ 30 บาท** กองทุนนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยเหลือสมาชิกที่ประสบปัญหาทางการเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกและคนในครัวเรือนสามารถ กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยที่ถูก กว่าแหล่งเงินกู้นอกระบบได้อย่างยุติธรรมและปลอดภัย ปัจจุบันมีเงินสะสมในกองทุน 135,179 บาท และ **เงินบริจาคเดือนละ 50 บาท** เงินจำนวนนี้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานของชุมชน ใช้เป็นงบประมาณในการจัดประชุมและทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งทำให้ชุมชนสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันมีเงินบริจาครวม 2,600 บาท

การส่งเสริมเศรษฐกิจในครัวเรือน/ชุมชน

อาชีพและรายได้เดิมของคนในชุมชน สมาชิกในชุมชนมีอาชีพหลักที่หลากหลาย เช่น วินมอเตอร์ไซด์ รับจ้าง อาชีพค้าขาย (เช่น ขายอาหาร ของชำ) พนักงานโรงแรม ผับ-บาร์ อาชีพหมอนวด ชาวประมง พนักงาน

บริษัท อาชีพเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่ต้องพึ่งพาลูกค้าหรือสภาวะเศรษฐกิจภายนอก ทำให้รายได้ไม่สม่ำเสมอ และมีความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะอาชีพที่เกี่ยวข้องข้องกับการท่องเที่ยว เช่น พนักงานโรงแรม ผับ-บาร์ และหมอนวด ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างหนักจากวิกฤตเศรษฐกิจหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด

การส่งเสริมเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงที่ยั่งยืน การส่งเสริมเศรษฐกิจในครัวเรือนและชุมชนจึงเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความมั่นคงในระยะยาว การมีรายได้ที่หลากหลายจากหลายแหล่ง (Multiple Income Streams) ช่วยลดความเสี่ยงจากการพึ่งพารายได้จากช่องทางเดียว ตัวอย่างเช่น การที่สมาชิกในครัวเรือนไม่ได้มีแค่รายได้จากอาชีพหลักเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีการสร้างรายได้เสริมจากการขายของออนไลน์หรืออาชีพเสริมอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย จะช่วยให้ครอบครัวมีเงินหมุนเวียนและสามารถรับมือกับรายจ่ายฉุกเฉินได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การสนับสนุนและพัฒนาอาชีพดั้งเดิม เช่น การเพิ่มทักษะให้ชาวประมงหรือการส่งเสริมให้หมอนวดมีมาตรฐานการให้บริการที่สูงขึ้น ยังช่วยเพิ่มมูลค่าและรายได้จากอาชีพเดิมได้อีกทางหนึ่ง การสร้างเครือข่ายระหว่างสมาชิกในชุมชนที่ทำอาชีพคล้ายกันยังช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และพัฒนาธุรกิจร่วมกันได้ ซึ่งจะช่วยยกระดับเศรษฐกิจของชุมชนโดยรวมและนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การอบรมและการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ หนึ่งในการยกระดับคุณภาพชีวิตที่สำคัญคือการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยได้รับการสนับสนุนจากสหกรณ์ส่งเสริมจังหวัดชลบุรีที่เข้ามามีบทบาทในการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนวดที่ถูกวิธี เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีความสนใจในอาชีพนี้ การอบรมที่ได้มาตรฐานจะช่วยให้พวกเขาสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีอาชีพมีรายได้ที่มั่นคงขึ้น และสามารถต่อยอดธุรกิจนวดในอนาคตได้

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อความมั่นคงทางอาหารและสังคม

นอกจากเรื่องอาชีพแล้ว ชุมชนยังให้ความสำคัญกับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างความยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งเป็นความต้องการของสมาชิกทุกคนที่อยากเห็นชุมชนของตนเองมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยเน้นการพัฒนาในหลายด้าน ได้แก่ **การปรับปรุงภูมิทัศน์และพื้นที่ส่วนกลาง** เพื่อให้ชุมชนมีความสะอาด สวยงาม และน่าอยู่ **เพิ่มพื้นที่สีเขียว** การสร้างสวนและแปลงผักในพื้นที่ส่วนกลางเป็นกิจกรรมที่สำคัญ เป็นแหล่งผลิตอาหาร ให้กับคนในชุมชน ทำให้สมาชิกสามารถเข้าถึงผักสดปลอดสารพิษได้ในราคาถูกหรือฟรี ซึ่งช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือนได้อย่างมาก และยังเป็นพื้นที่ให้ทุกคนได้มาทำกิจกรรมร่วมกัน **สร้างความสามัคคีและสัมพันธ์ไมตรี** การร่วมกันปลูกผัก ดูแลสวน และแบ่งปันผลผลิตที่ได้ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในชุมชนให้เกิดความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

โครงการพื้นที่สีเขียว : โครงการพื้นที่สีเขียวเริ่มต้นจากความร่วมมือของสมาชิกในชุมชนที่พร้อมจะลงมือทำ โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ในหลายมิติ คือ การสร้างความมั่นใจและการแบ่งปัน การร่วมมือกันปลูกพืชผักสวนครัวในพื้นที่ส่วนกลาง ทำให้เกิดบรรยากาศแห่งความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกได้แลกเปลี่ยนความรู้และทักษะในการดูแลพืชผัก ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน ผู้ที่ปลูกผักได้ผลผลิตก็จะแบ่งปันให้กับสมาชิกคนอื่นๆ สร้างความผูกพันและน้ำใจให้กับสมาชิกในชุมชน เป็นแหล่งอาหารที่ปลอดภัยและยั่งยืน พืชผักสวนครัวที่ร่วมกันเพาะปลูกเจริญเติบโตอย่างดีและที่สำคัญที่สุด คือ ปลอดภัย ทำให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงอาหารที่สะอาด ปลอดภัย และสดใหม่ได้ ซึ่งช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือนและส่งเสริมสุขภาพที่ดีของคนในชุมชน ใช้เวลาว่างและพื้นที่ส่วนกลางให้เกิดประโยชน์สูงสุด โครงการนี้เปลี่ยนพื้นที่ว่างในชุมชนให้กลายเป็นพื้นที่ที่มีชีวิตชีวาและเต็มไปด้วยกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ สมาชิกในชุมชนได้ใช้เวลาว่างมาทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ผลผลิตที่เป็นรูปธรรม มีความสุข ความสัมพันธ์ และความรู้สึกของการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

หัวใจสำคัญของการพัฒนาชุมชนเริ่มต้นจากการมี **พื้นที่ส่วนกลาง** ที่ถูกใช้งานอย่างคุ้มค่า พื้นที่ของบ้านมั่นคงชุมชนเขาน้อย เปรียบเสมือนปอดของชุมชนที่ช่วยให้เกิดการปฏิสัมพันธ์และกิจกรรมร่วมกัน การสร้างสรรค์พื้นที่เหล่านี้มีหลากหลายรูปแบบ เช่น **สนามเด็กเล่น** พื้นที่สำหรับเด็กๆ เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดในการสร้างสรรค์สังคม สนามเด็กเล่นไม่เพียงแต่เป็นที่ระบายพลังงานของเด็กๆ แต่ยังเป็นพื้นที่ที่พ่อแม่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันได้ **ลานกิจกรรมเอนกประสงค์** พื้นที่โล่งกว้างที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานได้หลากหลาย เป็นทั้งสถานที่จัดประชุม นั่งพักผ่อน และยังเป็นลานกิจกรรมสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ได้ในเวลาเดียวกัน

การส่งเสริมกิจกรรมและประเพณีร่วมกัน

นอกเหนือจากพื้นที่ทางกายภาพแล้ว การสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในชุมชนยังต้องอาศัย กิจกรรมและประเพณี ที่เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงผู้คนเข้าหากัน เป็นการสร้างความรู้สึกของการเป็นส่วนหนึ่งและการมีเป้าหมายร่วมกัน ตัวอย่างกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความผูกพันในชุมชน ได้แก่ **การประชุมประจำเดือน** การเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ทำให้ทุกคนรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของชุมชน **กิจกรรมเฉลิมฉลองตามเทศกาล** กิจกรรมอย่างวันเด็กหรืองานปีใหม่ในชุมชน เป็นโอกาสดีที่ทุกคนจะได้ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสนุกสนาน สร้างบรรยากาศแห่งความสุขและความสามัคคี และ **ประเพณีประจำปี** การรักษาและสืบสานประเพณีดั้งเดิม เช่น ประเพณีทำบุญชุมชนประจำปี หรือประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ เป็นการแสดงความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์และผู้สูงอายุ ส่งต่อคุณค่าและวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น สร้างความรู้สึกถึงรากเหง้าและสายใยที่เชื่อมโยงกัน

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชุมชนเขาน้อย เป็นการสร้างความหมายและคุณค่าร่วมกันผ่านการมีส่วนร่วมของทุกคน เมื่อพื้นที่สาธารณะถูกดูแลและใช้งานอย่างเหมาะสม และกิจกรรมต่างๆ ถูกจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ชุมชนก็จะเติบโตอย่างเข้มแข็งและกลายเป็นบ้านที่น่าอยู่สำหรับทุกคน

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

การจัดการสิ่งแวดล้อม สมาชิกในชุมชนได้ร่วมกันสร้างระบบจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาขยะสะสมที่เคยเป็นปัญหาหลัก โดยทางสหกรณ์เคหสถานบ้านมั่นคงเขาน้อยพทยา จำกัด ได้จัดตั้งจุดทิ้งขยะไว้ 3 จุด เพื่อให้สมาชิกสามารถนำขยะจากครัวเรือนมาทิ้งได้อย่างเป็นระเบียบ โดยเน้นการมัดถุงขยะให้เรียบร้อย ซึ่งช่วยให้พื้นที่สะอาดและง่ายต่อการจัดการ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมให้สมาชิก คัดแยกขยะ อย่างจริงจัง เช่น ขวดพลาสติกและขวดแก้ว เพื่อนำไปขายสร้างรายได้เสริม โดยจะมีรถมารับซื้อที่หน้าหมู่บ้านทุกวันอาทิตย์ ซึ่งนอกจากจะช่วยลดปริมาณขยะแล้ว ยังเป็นการสร้างรายได้หมุนเวียนให้กับชุมชนอีกด้วย

การอนุรักษ์และการสร้างพื้นที่สีเขียว ชุมชนให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการสร้างและพัฒนาพื้นที่สีเขียวในชุมชน สมาชิกได้ร่วมกันปลูกต้นไม้และพืชผักสวนครัวเป็นการสร้างแหล่งอาหารปลอดภัยที่ปลอดภัยพิชให้คนในชุมชนได้บริโภค สิ่งนี้ช่วยลดรายจ่ายและส่งเสริมสุขภาพที่ดีของทุกคน การดูแลพื้นที่สีเขียวร่วมกันยังช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกในการดูแลสิ่งแวดล้อม และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในชุมชน

การส่งเสริมความรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการสร้างความเข้าใจและให้ความรู้แก่สมาชิกในชุมชนผ่านกิจกรรมและโครงการต่างๆ เช่น การอบรมด้านการจัดการขยะอย่างถูกวิธีและการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งเหล่านี้ช่วยให้สมาชิกมีทักษะและความรู้ในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน การที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมจึงเป็นการลงทุนเพื่ออนาคตของชุมชน

การขับเคลื่อนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ชุมชนบ้านมั่นคงเขาน้อย พยายามมีการขับเคลื่อนในด้านอื่นๆ ที่ช่วยเสริมสร้างให้ชุมชนกลายเป็นสังคมที่น่าอยู่และยั่งยืนอย่างแท้จริง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาด้านสุขภาพ สวัสดิการสังคม และการสร้างความภาคภูมิใจร่วมกัน เพื่อสร้างสังคมที่น่าอยู่ ชุมชนได้จัดกิจกรรมและสวัสดิการต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์สูงสุด

1. การประชุมเพื่อการมีส่วนร่วม ชุมชนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยมีการจัดประชุมกรรมการประจำเดือนในวันพุธที่ 3 ของทุกเดือน และประชุมสมาชิกประจำเดือนในวันอาทิตย์สุดท้ายของเดือน การประชุมเหล่านี้เป็นเวทีให้ทุกคนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญของชุมชน

2. สวัสดิการเพื่อความมั่นคงในชีวิต ชุมชนมีการจัดตั้งกองทุนฌาปนกิจ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกและครอบครัวในยามสูญเสีย นอกจากนี้ยังมีการมอบทุนการศึกษาให้แก่บุตรหลาน และจัดสรรถุงยังชีพ ข้าวสารอาหารแห้ง รวมถึงทุนสวัสดิการสำหรับโอกาสสำคัญต่างๆ ในชีวิต เช่น เกิด แก่ เจ็บ ตาย บวช งานแต่ง และทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เพื่อเป็นการแสดงความห่วงใยและแบ่งปันความสุขร่วมกัน

3. สิทธิประโยชน์และสวัสดิการสำหรับสมาชิก การเป็นสมาชิกของชุมชนแห่งนี้มาพร้อมกับสิทธิประโยชน์ที่ช่วยลดภาระทางการเงินและยกระดับคุณภาพชีวิต เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ สมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมอย่างน้อย 8 ครั้งต่อปีจะมีสิทธิ์ กู้เงินโดยไม่เสียดอกเบี้ยและไม่ต้องใช้คนค้ำประกัน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้สมาชิกสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ยุติธรรมและปลอดภัย การสนับสนุนเครื่องใช้ในครัวเรือน สมาชิกสามารถกู้ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องปรับอากาศ เครื่องฟอกอากาศหรือพัดลมได้โดยไม่เสียดอกเบี้ยและไม่ต้องใช้คนค้ำประกัน ซึ่งช่วยยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น นอกจากนี้ชุมชนยังมีบริการสนับสนุนเต็นท์ โต๊ะ เก้าอี้ ถ้วยชาม และเครื่องครัวต่างๆ สำหรับใช้ในงานบุญและกิจกรรมในครัวเรือน **ความปลอดภัยในชุมชน** เพื่อความอุ่นใจของสมาชิก ชุมชนได้จัดให้มี เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง พร้อมทั้งติดตั้ง กล้องวงจรปิด ในพื้นที่สำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่าทุกคนจะสามารถใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างปลอดภัย

ความสำเร็จที่มากกว่าแค่ที่อยู่อาศัย ผลลัพธ์จากการสร้าง 'บ้านมั่นคงเขาน้อย พัทยา'

โครงการ "บ้านมั่นคงเขาน้อย พัทยา" เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้อยู่ในชุมชน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังจากโครงการเสร็จสิ้น สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่ครอบคลุมในหลายมิติ

1. มีที่อยู่ที่มีมั่นคงรากฐานแห่งชีวิตที่ดีขึ้น ก่อนหน้าที่จะมีโครงการบ้านมั่นคงเขาน้อยหลายครัวเรือนในพื้นที่ต้องอาศัยอยู่ในสภาพบ้านที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยงต่อการถูกรื้อถอน การมีบ้านที่มั่นคงจึงเป็นความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุด เพราะมันคือการให้ความรู้สึกถึงความปลอดภัยและความอุ่นใจ ไม่ต้องกังวลว่าวันหนึ่งจะไม่มีที่พำนักอีกต่อไป ทำให้พวกเขาสามารถวางแผนชีวิตในระยะยาวได้โดยไม่ต้องอยู่กับความไม่แน่นอน

2. ความอบอุ่นในครอบครัว เมื่อสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยดีขึ้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวก็ดีขึ้นตามไปด้วย บ้านที่แข็งแรงและปลอดภัยได้กลายเป็นศูนย์กลางของการใช้ชีวิตร่วมกัน ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้ใช้เวลาอยู่ด้วยกันมากขึ้น เกิดการพูดคุยและสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ ภายในบ้าน นอกจากนี้การมีพื้นที่ใช้สอยที่เหมาะสมยังช่วยลดความเครียดและเพิ่มพื้นที่ส่วนตัวให้แต่ละคนได้ ทำให้ปัญหาภายในครอบครัวลดลง ส่งผลให้เกิดความรักและความเข้าใจที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

3. **ชุมชนที่อบอุ่น** ผลลัพธ์ที่โดดเด่นอีกประการคือการสร้างความอบอุ่นในชุมชน โครงการบ้านมั่นคงเขาน้อยเป็นการสร้างชุมชนใหม่ขึ้นมาพร้อมกัน การมีพื้นที่ส่วนกลางและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เพื่อนบ้านได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น จากที่เคยต่างคนต่างอยู่ก็กลายมาเป็นครอบครัวใหญ่ที่คอยช่วยเหลือและดูแลกันในยามจำเป็นการมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องช่วยให้สมาชิกชุมชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน เกิดเป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งและยั่งยืน

บ้านมั่นคงเขาน้อย พัทยา: 'โรงเรียนชีวิต' ที่สร้างคนจากศูนย์สู่ความยั่งยืน

โครงการบ้านมั่นคงเขาน้อย พัทยา คือ "โรงเรียนชีวิต" ที่มอบบทเรียนให้กับสมาชิกในชุมชน จากผู้คนที่เคยรู้สึกไร้อำนาจและไร้โอกาส ได้ลุกขึ้นมาสร้างการเปลี่ยนแปลงด้วยตัวเอง มีดังนี้คือ บทเรียนจาก "โรงเรียนชีวิต" ชาวบ้านได้เรียนรู้สิ่งสำคัญมากมาย ทั้งในด้านสิทธิที่อยู่อาศัย การวางแผนทางการเงิน การทำงานร่วมกันในชุมชนไปจนถึงการพัฒนาตนเองให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ **พลังของการลงมือทำ** โครงการนี้ตอกย้ำให้เห็นว่าหากชาวบ้านแม้แต่รอรับความช่วยเหลือ พวกเขาจะไม่มีทางเข้าใจถึงคุณค่าที่แท้จริงของการพัฒนาได้อย่างลึกซึ้ง **การลงมือทำ** คือบทเรียนที่ทรงพลังที่สุด เพราะมันสอนให้พวกเขารู้จักคุณค่าของความพยายามและผลลัพธ์ที่ได้มาจากน้ำพักน้ำแรงของตัวเอง **ความพร้อมเพรียงและศรัทธา**เส้นทางการสร้างโครงการนี้ไม่ได้ราบรื่น แต่เต็มไปด้วยอุปสรรคมากมาย อย่างไรก็ตามด้วยความพร้อมเพรียง และศรัทธาที่สมาชิกมีต่อผู้นำและทีมงาน ทำให้ทุกคนสามารถฝ่าฟันและก้าวข้ามความท้าทายเหล่านั้นไปได้ **ความโปร่งใสและการตรวจสอบ** แม้จะมีความเชื่อมั่น แต่ชุมชนก็ยึดหลัก "เชื่อมั่นแต่ไม่ใช่ไวใจจนไม่ตรวจสอบ" การทำงานร่วมกันต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ โปร่งใส และความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกขั้นตอนเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรมกับทุกคน

โครงการบ้านมั่นคงเขาน้อย พัทยา คือบทพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าแม้ผู้คนจะเริ่มต้นจากจุดเล็กๆ และเป็นเพียงชาวบ้านธรรมดา แต่เมื่อพวกเขามี **ความรู้ ความร่วมมือ และศรัทธาในพลังของตนเอง** ก็สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่และยั่งยืนให้กับชุมชนได้